בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 52104-09-25 פלונית נ' אלמוני

לפנ כבוד השופט חננאל שרעבי
י'

המבקשת: פלונית
באמצעות ב"כ עוה"ד ג'רמי שטרן

נגד

המשיב: אלמוני
באמצעות ב"כ עוה"ד שי שפירא

בעניין הקטינות: ש' ילידת 2019
י' ילידת 2021

<u>פסק דין</u>

לפניי בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט לענייני משפחה בחדרה (כב' השופט ירון אלטרזון) מיום 4.9.25 בתיק תלה"מ 10113-08-23 (להלן: "**ההחלטה קמא**" ו- "**התיק קמא**" בהתאמה), שדחתה את בקשת המבקשת לבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ של הקטינות.

<u>רקע בזעין אנפין</u>

1. המבקשת/האם והמשיב/האב (להלן יחד: "**הצדדים**") נישאו בשנת 2017, ומנישואיהם נולדו להם שתי הקטינות שפרטיהן בכותרת.

2. בחודש יוני 2022 עזב המשיב את בית הצדדים ושב להתגורר בבית הוריו, כשבחודש נובמבר 2022 שכרה המערערת דירה באותה עיר על מנת שתוכל להתגורר בסמיכות לקטינות אשר שוהות אצל המשיב בבית הוריו.

3. בחודש דצמבר 2022 שכרה המערערת דירה בעיר אחרת, אליה תכננה לעבור ביחד עם המשיב והקטינות בתחילת שנת 2023, כפי שאמנם קרה בפועל. תחילה גרו הצדדים מס' חודשים יחדיו, עד שהמשיב עבר לדירה ששכר לעצמו בנפרד באותה עיר.

4. אין מחלוקת בין הצדדים כי המעבר לעיר האחרת היה לבקשת המערערת והוסכם, אליבא המשיב, כי המעבר יהא שנה אחת בלבד. בחודש יולי 2023 עזב המשיב את העיר האחרת ושב להתגורר בסמוך להוריו.

5. האם הגישה תביעה לאחריות הורית וחלוקת זמן הורי של כל אחד מהצדדים עם הקטינות, כאשר הסעד העיקרי המתבקש הינו קביעת ביתן העיקרי של הקטינות ובהתאם קביעת זמני השהות.

6. בין הצדדים מתנהלים הליכים נוספים, ובין היתר, תביעת האם למזונות הקטינות, תביעה רכושית של האם לאיזון משאבים, ותביעת האב לקביעת מקום מגוריהן של הקטינות בעיר מגוריו.

7. בפסק דינו מיום 17.2.25, קבע בית משפט קמא, כי ביתן העיקרי של הקטינות יהא בבית האב, ובהתאמה מסגרות החינוך אליהן ירשמו וילכו הקטינות בשנת הלימודים הבאה תשפ"ו, יהיו בעיר מגוריו.

עוד נקבע בפסק הדין קמא, כי ככל שהאם תעתיק את מקום מגוריה למקום אשר יימצא במרחק של עד 20 דקות נסיעה או 40 ק"מ ממקום מגורי האב, הרי שזמני השהות בין ההורים יהיו כפי שנקבעו בתסקיר מיום 14.07.2024 (אחריות הורית משותפת).

8. האם הגישה ערעור על פסק הדין קמא, שנדון בבית משפט זה (הרכב כב' השופטים סארי ג'יוסי (אב"ד), ניצן סילמן ועפרה אטיאס) בעמ"ש 6245-04-25. בפסק הדין בערעור, שניתן ביום 13.7.2025, התקבל הערעור פה אחד ובית משפט לערעורים הורה כי הקטינות יישארו בעיר מגורי האם, ינתן צו האוסר על העתקת מקום מגוריהן, וחלוקת הזמנים תיעשה על ידי בית המשפט קמא כשהדיון מוחזר אליו רק לשם קביעתם.

9. האב הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית משפט זה לבית המשפט העליון (בע"מ 39773-08-25), שנדחה בהחלטת כב' המשנה לנשיא, השופט נעם סולברג, מיום 10.9.2025. בהחלטתו, דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור בהתאם לסמכותו לפי תקנה 148א לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: "**התקנות**").

<u>הבקשה וההחלטה קמא</u>

10. ביום 18.8.2025 הגישה המבקשת בקשה בתיק קמא, לביטול צווי עיכוב יציאת הקטינות מהארץ. המבקשת טענה בבקשתה, כי היא מעוניינת לטוס עם הקטינות ל... מתאריך 17.09.25 ועד ליום 08.10.25, לצורך ביקור קרובי משפחה וחברה טובה מאוד שלה שאובחנה עם מחלה קשה.

עוד טענה המבקשת בבקשתה, שהטיסה תיטיב עם הקטינות אשר לא נפגשו עם קרובי משפחה מצד משפחתה מזה זמן, כשנסיעות אלה מחזקות את הקשר של הקטינות עם המשפחה הרחבה שלהן, בניגוד למצב שבו הקשר של הקטינות עם משפחתו הרחבה של המשיב מובטח, כאשר אלה מתגוררים בסמוך למשיב ובאופן טבעי נמצאים עמן בקשר קרוב.

המבקשת ציינה בבקשתה, כי פנתה באמצעות בא כוחה לבא כח המשיב אולם לא זכתה לכלל התייחסות, ובכל מקרה מדובר בנסיעה קצרה יחסית ביחס לנסיעות ארוכות שהצדדים עשו עם הקטינות בתקופת חייהם המשותפת, מה גם שבחגי תשרי בשנה שעברה שהו הקטינות עם האב במהלך יום הכיפורים, חג ראשון של סוכות ושמחת תורה.

לצורך הבטחת שובן של הקטינות לארץ הציעה המבקשת, כערבון, את פסק הדין שניתן לזכותה בבית הדין הרבני האיזורי ב..., לפיו הוסכם על ידי הצדדים שהמשיב ישלם לה את כתובתה בסך של 40,000 ₪ - הסכם אשר קיבל תוקף של פסק דין.

11. המשיב בתגובתו מיום 31.8.2025, התנגד ליציאת הקטינות מהארץ ל.... בשל החשש שהמבקשת לא תשיב את הקטינות לארץ ותשאר עימן בחו"ל.

ציין המשיב בתגובתו, כי ההליך המשפטי בין הצדדים בסוגיית חלוקת זמני השהות טרם הסתיים, הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון והתיק טרם הוכרע סופית (נכון למועד הגשת התגובה – 31.8.25 ח"ש), ולדעתו ההליך המשפטי עלול להיות הטריגר שימנע את חזרתה של המבקשת לארץ עם הקטינות.

עוד ציין המשיב, כי למבקשת קיימת משמורת על הקטינות בחו"ל ולמיטב ידיעתו ההליכים המשפטיים ביניהם שם עדיין פתוחים, לפיכך היא תוכל לפנות בכל רגע לבית המשפט שם ולהחיות את אותם הליכים או לפתוח אותם מחדש ככל שהם סגורים, וככל שהיא תעשה זאת הדבר יחסום בפניו את האפשרויות המשפטיות להשיב את הקטינות לארץ בגין חטיפה; המבקשת

דאגה שההליכים לא ייסגרו ויישארו פתוחים כחלק מהכנה ותכנון עתידי שעשתה לטענתו, בכדי להגר למדינה הזרה, שכן אין הסבר אחר מדוע הליכים אלו לא נסגרו עד כה.

לטענת המשיב, אין דבר ה"קושר" את המבקשת לארץ; היא עלתה לארץ בגיל מבוגר יחסית ללא כל משפחה קרובה ואף לא רחוקה, ולמעשה משפחתה היחידה נמצאת בחו"ל וזו אמה; בנוסף למבקשת יש אחות אחת המתגוררת גם היא בחו"ל שהיחסים ביניהן אינם קרובים, אף לטענת המבקשת עצמה.

עוד הוסיף המשיב, כי ככל שהמבקשת מעוניינת לבקר את חברתה החולה הרי שהוא תוכל כמובן לטוס לבדה, ואין טעם לגרור את הקטינות לבתי חולים או ביקורי חולים שאינן מכירות כלל; כן טען כי תמוה רצון המבקשת לצאת את הארץ עם הקטינות דווקא בעת הזו, כאשר אמה אמורה לעשות עלייה, ואחותה תרצה בוודאי ללוותה בתהליך הקליטה לארץ.

לטענת המשיב, בתקופת החיים המשותפת שלו עם המבקשת, היא הביעה בפניו את רצונה לעזוב את ישראל לחו"ל למספר שנים בכדי לסעוד את אמה אולם בשל סירובו נשארה בארץ בלית ברירה; למבקשת מעולם לא היה מקום עבודה מסודר כל חייה, היא חיה על חשבון כספים אשר התקבלו ממקורות כלכליים מחו"ל; אין לה כל רכוש בארץ ובנוסף לחשבון הבנק הפרטי של המתנהל בבנק בארץ, הרי שיש לה חשבונות עובר ושב בחו"ל, המשותפים לה ולאמה; מחשבונות אלה היא למעשה מכלכלת את עצמה, ובנוסף יש בבעלותה בית מגורים במדינה הזרה בבעלות משותפת עם אמה ואחותה, מה שיאפשר לה לעבור באופן מיידי לאותו בית ולהיקלט מייד במדינה הזרה.

המשיב הוסיף כי הוצאת הקטינות מן הארץ דווקא בתקופת החגים תפגע בהן "פגיעה של ממש" היות שהן מצפות בכיליון עיניים לחגוג את החגים עם משפחתו ולשמור על תחושת השייכות לה הן זקוקות כל כך.

המשיב הודיע בסוף תגובתו, כי הוא סבור שאין להתיר את יציאת המבקשת לחו"ל עם הקטינות, ללא קשר לערבות שהמבקשת תציג.

12. <u>ביום 4.9.25 ניתנה ההחלטה קמא, האוחזת שמונה עמודים. להלן עיקריה</u>:

א. נקבע בפסיקה כי באיזון העקרוני הנדרש בין זכויות הקטינות לצאת את הארץ לבין זכות ההורה הנותר בארץ להבטיח כי הקטינות לא תורחקנה מישראל לתקופה ארוכה, יש לשקול בשלב ראשון את טובת הקטינות באופן עצמאי ונפרד, ורק אז יפנה ביהמ"ש לאזן

בין טובת הקטינות לבין שיקולים אחרים העומדים על הפרק, וביניהם זכויותיו של ההורה השני, כאשר בחינה זו תלויה מאוד בגילאי הקטינות ובטיב הקשר שלהם עם שני ההורים.

ב. בעניינו, לנוכח נסיבותיו הייחודיות והמורכבות של המקרה דנן, ולאחר שקילת טענות הצדדים ובשים לב לטובת הקטינות המהווה את שיקול העל בבקשות מסוג זה, נקבע כי לא תתאפשר יציאת הקטינות מהארץ בעת הזו, ללא כל קשר להיקף ושווי הערבות שתוצע.

ג. העובדה כי סוגיית קביעת ביתן העיקרי של הקטינות טרם הפכה לחלוטה, מעלה את החשש כי ישנו סיכוי ולו הקלוש ביותר, כי המבקשת תממש את חששו של המשיב ולא תשוב עם הקטינות לארץ.

ד. אין מדובר "בנסיעה קצרה יחסית", מדובר בתקופה משמעותית של ניתוק עבור הקטינות וגם עבור האב. התקופה בה מבקשת המבקשת לשהות עם הקטינות בחו"ל הינה תקופה של חגי תשרי כשמפגשים משפחתיים הינם בעלי ייחודיות ומשמעות דווקא במועדים אלה.

ה. הצעת הערובה אשר הציעה המבקשת בדמות פס"ד לכתובה בסך של 40,000 ₪, אינה סבירה ואינה מהווה איזון ראוי ביחס לסיכון העומד בפני המשיב, ונראה כי הוצעה בכדי לצאת ידי חובה ותו לא; אף לו הייתה המבקשת משפרת את שווי ערבותה בעשרות מונים הבקשה היתה נדחית בעת הזו.

ו. בנסיבות בהן אין מחלוקת כי כל משפחתה הקרובה של מבקשת (אמה ואחותה), או לכל הפחות מרביתה, מתגוררת במדינה זרה, כשלמבקשת יש בית מגורים הנמצא בבעלותה (החלקית לכל הפחות) שם אליו תוכל לעבור באופן מיידי, חוסר זיקה לישראל, חוסר יציבות במקום העבודה כטענת המשיב, חוסר הפירוט בדבר טיב הקשר בין החברה החולה לקטינות, אשר מצריך דיון בסוגיית ביקורה בחו"ל במהלך הפגרה, מחזקים את המסקנה כי אין להתיר למבקשת לצאת עם הקטינות לחו"ל בעת הזו.

ז. כמו כן, יש ממש בטענת המשיב בדבר החשש כי ההליכים במדינה הזרה עדיין פתוחים, כשהמבקשת אוחזת בידה פסק דין (זר) הקובע כי "משמורת הקטינות" היא אצלה בטענה של אלימות לכאורה, המוכחשת ע"י המשיב; ככל שהמבקשת תפנה ו"תשפעל" או תפתח בהליכים משפטיים במדינה הזרה, הרי שהמשיב יהא מנוע מהפעלת זכותו לפעול לפי

אמנת האג; יש לקחת בחשבון שסביר להניח שלקטינות יש אזרחות זרה ודרכונים זרים, מה שיקשה עוד יותר על המשיב לפעול אם וכאשר יחל הליך משפטי במדינה שם.

ח. ניתוח והתייחסות לכל שלל הטענות אשר העלתה המבקשת בבקשתה והמשיב בתגובתו, כולן יחד במצטבר – מגבירות מאוד את הסיכון לאי השבת הקטינות לארץ, אף בכפוף לבטוחות.

מורם מעל כל יתר השיקולים – טובת הקטינות מחייבת לדחות את הבקשה לכל הפחות בעת הזו; הצדדים עדיין מנהלים סכסוך עצים אשר הגיע לפיתחו של בית המשפט העליון וטרם הוכרע, ודומה כי המשקעים וחוסר האמון בין הצדדים דווקא מתעצמים, כשכל צד עומד על זכותו לממש את זכויותיו גם אם מדובר לכאורה על חשבון הקטינות.

ט. אף אם תבקש המבקשת לאזן את החשש מפני אי השבת הקטינות לארץ על ידי בטוחות, אשר ישופרו משמעותית ע"י מותב בית המשפט או על ידה עצמה, לא יהא בכך בכדי למחוק לחלוטין את החשש שהן לא תושבנה לארץ, לכל הפחות בעת הזו, כשעצימות הסיכסוך הגיעה לגבהים חדשים.

י. אין חולק כי מרכז חייהן של הקטינות בישראל, ואביהן, אצלו מצויות הקטינות בזמני שהות משמעותיים, מתגורר בישראל, ולאור טיב הקשר המיוחד והקרוב בינו לבין הקטינות, לא ניתן לסכן זאת ולהתיר את יציאתן לחו"ל. קיים חשש לפגיעה בנפשן הרכה של הקטינות ובקשר בין הקטינות לאביהן, ככל שיותר לקטינות לצאת לחו"ל; הסיכון שהן תאלצנה לחוות חוויה קשה מנשוא של ניתוק מהמשיב וממרכז חייהן בישראל בשל "הרפתקה" חסרת אחריות מצד המבקשת אינו מתקבל על הדעת. נראה שבשל העובדה כי סוגיית קביעת ביתן העיקרי של הקטינות טרם הפכה חלוטה בשל הערעור אשר הוגש לבית המשפט העליון, הרי שיש סיכוי שהמבקשת תרגיש "לכודה" ותעשה מעשה ולא תשוב עם הקטינות לארץ (הודעות כתובות של המבקשת למשיב).

יא. הפסיקה נוטה להעדיף הבטחת קשר מיטיב בין קטין לאביו, על פני קשר בין קטין למשפחה המורחבת, ובנסיבות כאן טובת הקטינות דורשת באופן ברור להבטיח ולהעדיף את השיקול של הבטחת הקשר בין האב לקטינות על לקשר של הקטינות עם בני משפחת האם, אשר זהותם נותרה בגדר תעלומה במסגרת הבקשה, המתגוררים במדינה זרה.

בגין החלטה זו, הוגשה בקשת רשות הערעור דנן.

<u>בקשת רשות הערעור</u>

13. <u>להלן תמצית נימוקי המבקשת בבקשת רשות הערעור</u>:

א. טענות המשיב בבקשה קמא מנותקות מהמציאות במישור המשפטי ובמישור העובדתי.

ב. למבקשת ישנה זיקה חזקה לישראל; המבקשת מגדלת ומפרנסת את הקטינות בישראל, ואין לה כל כוונה להעתיק מקום מגורים למדינה שם או לכל מקום אחר. נושא זה לא עלה בהליכים בדבר החזקת הקטינות, כאשר כל המחלוקת היתה היכן בישראל יתגוררו הקטינות.

ג. אין עוד כל הליך פתוח במדינה הזרה, ולא בכדי לא נזכרה טענה זו בכל שלבי ניהול ההליכים בקמא ובערעור בבית משפט זה; ההליך היחיד שהיה בעבר, היא צו הגנה לפני מספר שנים, שהסתיים מזמן ולא הקנה סמכות כלשהי לערכאה בחו"ל. מרכז חיי הקטינות הוא בישראל בבית האם, והסמכות נתונה לבית המשפט לענייני משפחה ותו לא.

ד. בהחלטה קמא, סטה בית משפט קמא מהעקרונות שנקבעו בפסיקה לגבי ביטול צווי עיכוב יציאה מהארץ, ועל כן יש לבטלה. יש בהחלטה קמא קביעות עקרוניות באשר לחשש לחטיפת הקטינות ולכן יש צורך בהתערבות ערכאת הערעור בהחלטה קמא, לא רק לגבי הנסיעה המבוקשת בחגי תשרי, אלא אף לגבי נסיעות עתידיות. בית משפט קמא נתן החלטה תקדימית שמונעת מהקטינות לטוס לחו"ל עם המבקשת לצמיתות.

ה. שגה בית משפט קמא עת ביסס החלטתו על חשש ספקולטיבי לאי השבת הקטינות, למרות שאין ראיות קונקרטיות לכך, בניגוד לפסיקה. במקרה דנן, אין היסטוריה של ניסיונות הגירה, המבקשת מחזיקה באזרחות ישראלית עם מרכז חיים בישראל.

ו. המבקשת הציעה בטוחות ומוכנה להציע אחריות לבטוחות. כמו כן מדובר בנסיעה קצרה בת כשלושה שבועות, בדומה לנסיעות קודמות בתקופת חייהם המשותפים של הצדדים.

ז. ההחלטה קמא פוגעת בזכות התנועה של המבקשת והקטינות; בניגוד לקביעת בית משפט קמא, אין כל צורך להוכיח קיומם של קרובי משפחה, וקביעתו כי מדובר בנסיעה של "הרפתקה" היא מקוממת.

ח. בית משפט קמא התעלם מטובת הקטינות להיות בקשר עם משפחתן המורחבת מצד המבקשת. נראה כי בית משפט קמא העדיף את הקשר עם המשיב באופן מוחלט, למרות שעסקינן בביקור קצר וארעי, אשר לא פוגע בטיב הקשר של המשיב עם הקטינות. ניתן לפתור את הבעיה של הפסד זמני שהות המשיב עם הקטינות על ידי מתן ימים נוספים למשיב עם הקטינות בחופשות אחרות, למשל בקיץ.

ט. שגה בית משפט קמא עת דחה את הבקשה כליל, אף כנגד בטוחות, מבלי להציע כל חלופה או לשפר את שהוצע, בניגוד לפסיקה הדורשת מידתיות. המבקשת מוכנה להמציא בטוחות בהתאם ליכולותיה.

י. עם מתן פסק דינו של בית המשפט העליון בסוגיית מקום מגורי הקטינות (ביום 10.9.2025), הסכסוך בין הצדדים בעניין זה הסתיים ולא יכול להוות נימוק בסוגיית יציאת הקטינות מהארץ לחו"ל.

יא. המועדים שהתבקשו בבקשה קמא אינם רלוונטיים כבר, אך מבוקש לדון בבקשת רשות הערעור מהטעם שהמבקשת מבקשת לנסוע לחו"ל במהלך חגי תשרי, ומהטעם שההחלטה קמא רלוונטית אף לבקשות לנסיעות עתידיות, כאשר יש בקביעה קמא השלכות לגבי נסיעות בשנים הקרובות, וקביעה זו אינה יכולה לעמוד. יש לקבוע אמות מידה סבירות ליציאת הקטינות בעתיד, למשל בחופשת חנוכה או בכל חופשה אחרת של הקטינות.

14. <u>ביקשתי, וקיבלתי, את תשובת המשיב לבקשת רשות הערעור. להלן תמציתה</u>:

א. לטענת המבקשת, אימה של המבקשת אמורה להשלים בימים אלו את עלייתה לארץ, לכאורה. פרט לאימה, אין למבקשת שום קשר קרוב עם בן משפחה אחר, ולמבקשת אין שום דבר הקושר אותה לארץ. אימה של המבקשת תישאר עם אזרחות זרה ורכוש רב בחו"ל, הכולל בית מגורים אשר יהיה זמין לה ולמבקשת באופן מידי. כך שבפועל, כשהמבקשת תחליט שבכוונתה לעזוב את הארץ, היא תוכל לעשות זאת באופן מידי, כאשר אימה תגיע מיד אחריה ללא כל בעיה.

ב. המבקשת, בניגוד להצהרותיה, אינה עובדת ואינה לומדת בישראל. לא בכדי לא הוצגה שום ראיה לכך, כגון תלוש משכורת. לפיכך, אין דבר הקושר את המבקשת לישראל, לרבות רכוש. רכושה של המבקשת מצוי במדינה שם והיא בעלת יכולת כלכלית גבוהה.

ג. המבקשת הביעה מספר פעמים את רצונה לעבור לגור בחו"ל, ואף פתחה בהליכים בזמן שהותם של הצדדים בחו"ל, הוציאה צו הרחקה כנגד המשיב ואף קבלה במדינה הזרה משמורת על הקטינות. לו המבקשת תחטוף את הקטינות לחו"ל המשיב לא יוכל להחזיר אותן באמצעות אמנת האג, המעניקה הגנה להורה החוטף במקרה של אלימות במשפחה, כטענתה של המבקשת.

ד. המבקשת הינה אישה אימפולסיבית שנוטה לתגובות קיצוניות, כפי שנכתב בחוות הדעת של המסוגלות הורית, וכפי שפורט בהרחבה בתצהיר עדות ראשית של המשיב. לא ניתן להעריך את התנהלותה של המבקשת בזמן שהותה בחו"ל עם הקטינות.

ה. למיטב ידיעתו של המשיב, ישנם הליכים פתוחים במדינה הזרה נגדו, בעקבות תלונת השווא במשטרה ובבית המשפט המקומי שם של המבקשת ב- 24.08.23. המבקשת יכולה בכל רגע לפנות לבתי המשפט הזרים, להחיות את אותם הליכים או לפתוח חדשים. המבקשת דאגה שההליכים לא ייסגרו ויישארו פתוחים ייתכן כחלק מהכנה עתידית שלה להגר לחו"ל. מצב זה יוצר סיכון ממשי של "פורום שופינג" והימנעות מהחזרת הקטינות לישראל.

ו. ההליכים המשפטיים בארץ בין הצדדים טרם הסתיימו – רק לפני כשבועיים הצדדים נפגשו עם העובדת סוציאלית לעניין חלוקת זמני השהות, וצפויים להיפגש שוב. לאחר מכן הצדדים יחזרו לבית המשפט לחלוקת זמני השהות של הצדדים וכן קביעת מזונות הקטינות.

ז. הקשר עם משפחת המבקשת אינו מחייב כלל ועיקר את יציאת הקטינות מישראל. אמה של המבקשת עצמה שוהה בישראל לפרקי זמן ארוכים, ובנוסף, כעת עם תום המלחמה, אין כל מניעה שגם אחותה של המבקשת תגיע לישראל לביקור. משכך, ניתן לשמר ואף לחזק את הקשר המשפחתי מבלי להעמיד את הקטינות בסיכון של ניתוקן מישראל.

ח. המבקשת לא העמידה שום ערובה רצינית להבטחת חזרתן של הקטינות לארץ. על-כן, יטען המשיב כי יש לאסור על יציאת הקטינות מישראל, גם בהינתן בטחונות, לפחות למשך כמה שנים, אם לא עד גיל 18. לפחות עד שיוכח שהקונפליקט בין בני הזוג דועך, ושהמוטיבציה של המבקשת לפעולה חד-צדדית בלתי-הפיכה תרד באופן משמעותי. במקרה כזה, יש לדון מחדש לגבי בטחונות אפשריים. אך כפי המצב כיום, יטען המשיב ששום עירבון אינו יכול להבטיח את חזרת הקטינות לישראל.

<u>דיון והכרעה</u>

15. לאחר עיון בבקשת רשות הערעור, התשובה לה וכן בתיק קמא, שוכנעתי ליתן רשות ערעור, לדון בבקשה כבערעור ולקבל הערעור בהתאם למפורט להלן. זאת מכח סמכותי לפי תקנה 138(א)(5) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018.

16. **סבורני כי השופט קמא החמיר יתר על המידה עם המבקשת, בקבעו כי לא תתאפשר יציאת הקטינות מהארץ ללא קשר להיקף ושווי הערבויות שיוצעו**.

הרושם הלכאורי הוא, שהשופט קמא ייחס משקל משמעותי לעובדה, כי סוגיית קביעת ביתן העיקרי של הקטינות טרם הפכה חלוטה, שכן בעת מתן ההחלטה קמא, היתה תלויה ועומדת בקשת רשות ערעור בבית המשפט העליון על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, ש"הפך" את פסק דינו של השופט קמא, שקבע כי הבית העיקרי של הקטינות יהיה אצל האב (ראו סעיף 12 (ג)+(ח) לעיל). ברם, בינתיים ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בנדון, שאימץ את קביעות בית המשפט המחוזי, שקבע כי הבית העיקרי של הקטינות יהיה בבית האם (בע"מ 39773-08-25).

קביעתו של בית המשפט העליון בנדון, כך לטעמי, מפחיתה החשש כי המבקשת לא תשוב עם הקטינות מחו"ל, ככל שתתאפשר יציאתה מן הארץ, וניתן בערבויות מתאימות לאפשר יציאה קצרה לחו"ל של המבקשת עם הקטינות.

17. סמכותו של בית המשפט ליתן צו עיכוב יציאה מהארץ כנגד קטין, לבקשת מי מהוריו, נובעת מחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962, המעניק להורים אפוטרופסות הכוללת את החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין (סעיף 15).

במקרה של מחלוקת בין ההורים בעניין הקשור לאפוטרופסות, סעיף 25 לחוק מסמיך את בית המשפט להכריע בהתאם לעקרון "טובת הילד", שהוא השיקול העליון והמכריע.

תקנה 35(ב) לתקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020, קובעת כי צו עיכוב יציאה לקטין יינתן אם קיים חשש סביר שהיעדרו מהארץ יפגע בשלומו ובטובתו, לרבות בזכותו לשמירת קשר עם הורהו, או יסכל ביצוע החלטה שיפוטית.

כשמדובר ביציאת קטין מהארץ לתקופה ממושכת, או כשקיים חשש מפני אי-חזרתו, בתי המשפט מבכרים את זכות ההורה שנותר בארץ לראות את ילדיו על פני הזכות העקרונית של

הקטין לצאת את הארץ. עם זאת, יש לאזן זאת מול זכותו של ההורה המשמורן לחופש תנועה והגבלת תנועתו כתוצאה מההגבלות החלות על הקטין.

לכן, כשעסקינן בביטול זמני של צו העיכוב שהוצא לקטין ולתקופה קצרה, יש מקום להקל תוך התניית תנאים לביטולו הזמני של צו העיכוב, כדי לאפשר לקטין ולהורה המלווה לנסוע לחופשות בחו"ל ללא הנטל הכרוך בניהול הליך משפטי חוזר ונשנה.

<u>תנאים אלו יכולים לכלול</u>:

* הגשת העתק כרטיסי טיסה הלוך וחזור.

* הגשת פרטי התקשרות זמינים מחוץ לישראל.

* הגבלה על יעד הנסיעה (למדינה החתומה על אמנת האג) ומשך השהות (למשל, עד 30 ימים רצופים).

* הצגת דרכון עם חותמת כניסה לישראל לאחר החזרה.

* הגשת כתב התחייבות, שאינו מוגבל בסכום, חתום על ידי ערב טוב, להבטחת שובו של הקטין לישראל.

* שימוש בחוב מזונות או אחר כבטוחה כספית, אם הוא עולה על סכום מסוים.

<u>אם נסכם הדברים נאמר כך</u>:

ביטול צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד קטין בסכסוך הורים נתון לשיקול דעת בית המשפט, המונחה על ידי עקרון טובת הילד. <u>ביטול קבוע</u> יינתן רק במקרים חריגים, בעוד <u>שביטול זמני</u> יתאפשר בהצבת תנאים וערבויות, תוך איזון בין זכויות ההורים והקטין, ובחינת מכלול נסיבות המקרה, לרבות גיל הקטין, טיב הקשר עם ההורים, היסטוריית נסיעות וחשש מהגירה.

<u>ראו לעניין זה החלטות הערכאות הדיוניות</u>:

תמ"ש (משפחה תל אביב-יפו) 7085-07-22 **פלונית נ' אלמוני** (17.02.2025);

תלה"מ (משפחה פתח תקוה) 58613-07-20 **אלמונית נ' פלוני** (08.06.2021);

תמ"ש (משפחה נצרת) 13612-06-14 **ע.מ נ' ט.ע** (13.07.2014).

18. <u>אם נשליך האמור לנסיבות המקרה דנן נאמר כך</u>:

א. עסקינן בבקשה ליציאה קצרה מן הארץ, למשך כשלושה שבועות (ראו סעיף 10 לעיל). כך שלכאורה אין בה פגיעה בטיב הקשר בין המשיב לקטינות, שהינן בנות 6.5 ו-4.5 שנים;

ב. ניתנה סיבה סבירה לרצון ליציאה לחו"ל עם הקטינות (ביקור קרובי משפחה וחברה טובה שאובחנה עם מחלה קשה – סעיף 10 לעיל);

ג. המבקשת מתגוררת בארץ דרך קבע לפחות מעת נישואיה למשיב בשנת 2017 (ואולי קודם לכן, אך הדבר לא פורט בכתבי הטענות ובהחלטה קמא), היינו כשמונה שנים, ומרכז חייה בשנים אלה הוא בארץ;

ד. מאז שנת 2022 שוכרת המבקשת דירה ב[יישוב], בה מתגוררת עם הקטינות, וכקביעה החלוטה זהו הבית העיקרי של הקטינות.

19. **במצב דברים זה, החשש לאי חזרת המבקשת עם הקטינות, לא הוכח כחשש ממשי, מעבר לחשש ספקולטיבי, כטענת המבקשת ברמ"ש זה.**

בנדון הדגישה המבקשת בטענותיה, ולא ניתן לכך לטעמי משקל מספיק על ידי השופט קמא בהחלטה קמא, כי אין בעברה בישראל, היסטוריה של ניסיונות הגירה.

ההיפך – יש תיעוד על כך כי המבקשת יצאה בעבר עם הקטינות לחו"ל לביקור קרובי משפחה וחזרה לארץ. בעקבות כך האב הגיש בקשה להוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד הקטינות, ובית משפט קמא לא נעתר לכך (החלטה מיום 22.11.2023), תוך שקיבל את טענת האם כי נוהגת מידי שנה לבקר את משפחתה בחו"ל, וכך עשתה גם כעת.

על ההחלטה קמא הנ"ל הוגשה בקשת רשות ערעור לבית משפט זה (רמ"ש 64651-12-23) שנדון על ידי כב' השופט ניצן סילמן. בפסק דינו ברמ"ש זה מיום 7.2.2024 נתן רשות ערעור, קיבל הערעור וקבע כי יש מקום למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד הקטינות, בעיקר לנוכח עוצמת הסכסוך בין הצדדים. ברם הוסיף כי הצו יינתן **"בכפוף לקביעת ערבויות סבירות ככל שמי מהצדדים יבקש להסירו זמנית על מנת לצאת עם הקטינות לחופשה..."** (סעיף 18 לפסק הדין).

היינו – בגלל הסכסוך העצים שבין הצדדים ניתן צו עיכוב היציאה נגד הקטינות (לא עקב חשש להגירה, או לאי חזרה, למרות שצויין כי המבקשת בעלת אזרחות זרה ואין בבעלותה רכוש

בישראל), וגם זאת בכפוף לאפשרות ביטולו באופן זמני לצרכי יציאה לחופשה של מי מהצדדים עם הקטינות.

למעשה ההחלטה קמא דנן, סותרת את פסק דינו של בית המשפט המחוזי ברמ"ש הנדון, בה נקבע כי לא תתאפשר יציאת הקטינות מהארץ ללא קשר להיקף ושווי הערבויות שיוצעו. במיוחד כיום, לאחר ההחלטה החלוטה בדבר היות בית המבקשת הבית העיקרי של הקטינות, שלכאורה יש בה בכדי להפחית את עצימות הסכסוך שבין הצדדים.

אף המשיב בתשובתו (ראו סעיף 14(ח) לעיל), מתעכב על ענין הבטוחות הנדרשות במקרה דנן, אותן יצטרך בית משפט קמא לקבוע, כפי שנורה להלן.

20. טענת המשיב בתשובתו כי למבקשת קיימת משמורת על הקטינות במדינה הזרה ולמיטב ידיעתו ההליכים המשפטיים ביניהם שם עדיין פתוחים, לפיכך היא תוכל לפנות בכל רגע לבית המשפט שם ולהחיות את אותם הליכים או לפתוח אותם מחדש ככל שהם נסגרו (טענה שאומצה על ידי בית המשפט קמא בהחלטה קמא), <u>לא בוססה כנדרש</u>.

בנדון נציין את שטענה המבקשת בסעיף 12 לבקשתה, כי אין כל הליך פתוח במדינה הזרה, ולא בכדי לא נזכרה טענה זאת בכל שלבי ניהול ההליכים בבית משפט קמא עד כה. ההליך היחיד שהיה בעבר בחו"ל בין הצדדים, עסק בצו הגנה שהסתיים מזמן ולא הקנה כל סמכות לערכאות שם להמשיך ולדון ביחסי הצדדים. מרכז חייה של המבקשת והקטינות הוא בישראל, והסמכות לדון בעניינם נתונה לערכאות בישראל.

<u>עסקינן בנדון בטיעון משכנע מטעם המבקשת שלא נסתר, אף לא על ידי המשיב בתשובתו. במיוחד לאחר הפסיקה החלוטה, כי הבית העיקרי של הקטינות הוא עם אימן ביישוב מגוריהן בישראל</u>.

21. **לאור כל זאת שוכנעתי לקבל הערעור, ולהורות כי יש לאפשר לכל אחד מן ההורים לצאת עם הקטינות לחו"ל, לטיול, חופשה, ביקורי קרובים או כל סיבה סבירה אחרת. הכל תוך קביעת תנאים וערבויות מתאימות בהתאם לשיקול דעתו של בית משפט קמא.**

<u>הפועל היוצא</u> – יש לאשר גם למבקשת דנן את בקשת היציאה לחו"ל עם הקטינות, בהתאם לתנאים וערבויות שיקבע בית משפט קמא.

אמנם, אין בפסק דין זה בכדי לעזור למבקשת לצאת לחו"ל בחגי תשרי בשנה זו (כפי שהתכוונה מלכתחילה), ברם לפחות ייקבעו תנאים ליציאה בעתיד של האם עם הקטינות

לחו"ל, למשל בחופשת חנוכה (המבקשת עצמה בבקשתה, בסעיף 29, לקחה אפשרות זאת בחשבון).

22. לאור האמור, העניין יוחזר לבית משפט קמא שייקבע בהקדם, ובדיון פרונטלי [השוו בנקודה זאת לרמ"ש (מרכז) 49933-05-23, פסקה 6], את התנאים והערבויות שיאפשרו את יציאת המבקשת עם הקטינות לחו"ל, כבקשתה.

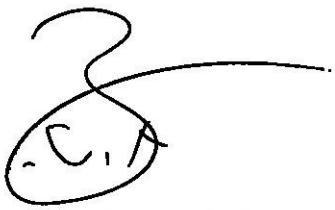
23. המשיב יישא בהוצאות המבקשת ברמ"ש זה, בשיעור של 3,500 ₪, שישולמו באמצעות בא כוחה. סכום זה ישולם תוך 30 ימים מיום מתן פסק דין זה, שאם לא כן יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין עד ליום התשלום המלא בפועל.

עירבון שהפקידה המבקשת, יוחזר לה באמצעות בא כוחה.

המזכירות תעביר פסק דין זה לצדדים.

פסק דין זה מותר לפרסום תוך השמטת פרטי הצדדים וכל פרט מזהה אחר.

ניתן היום, כ"ז תשרי תשפ"ו, 19 אוקטובר 2025, בהעדר הצדדים.

חננאל שרעבי, שופט